

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 26 september 2019

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Ludwig Caluwé

Telefoon: 03 240 52 48

Agenda nr. 4/2

APB HC. Evaluatierapport over de verzelfstandiging van het APB Havencentrum. Goedkeuring.

Artikel 221 van het provinciedecreet bepaalt dat elk provinciaal verzelfstandigd agentschap in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de provincieraad een evaluatierapport opmaakt over de uitvoering van samenwerkingsovereenkomst. Dit rapport omvat ook een evaluatie van de verzelfstandiging. De provincieraad spreekt zich binnen de drie maanden uit over deze evaluatie.

Concreet wordt, nadat de besluitvorming binnen de verzelfstandigde entiteiten werd afgerond, de evaluatierapporten van alle APB's en EVAP's voorgelegd aan de provincieraad in vergadering van heden (18 entiteiten).

In casu wordt aan uw raad het evaluatierapport voorgelegd van het Autonoom Provinciebedrijf Havencentrum. De Raad van Bestuur van het APB Havencentrum heeft in haar zitting van 21 mei 2019 het evaluatierapport goedgekeurd.

Het rapport bevat samengevat de volgende elementen:

- Een situering van de huidige context en werking
Wat doet het APB?

- De keuze en redenen voor de verzelfstandiging

Zijn die redenen van deze verzelfstandiging nog steeds aanwezig?

Heeft de verzelfstandiging bijgedragen tot de realisatiegraad van de doelstellingen en actieplannen?

- Een overzicht van de financiële situatie op het einde van de vorige legislatuur.

Dit bevat een opgave van de dotatie 2018, het aantal VTE en de opgebouwde reserves einde 2018.

- Een slotconclusie over de verzelfstandiging

Evaluatierapport:

1. Situering APB Havencentrum

Het Havencentrum brengt jongeren naar de onbekende en overweldigende wereld van de haven van Antwerpen. Het neemt hen mee naar plaatsen en bedrijven waar je nooit komt en brengt hen in contact met mensen die in de haven werken. Het Havencentrum inspireert hen met verhalen en uitdagingen op maat en laten zien welke toekomstmogelijkheden er in onze wereldhaven zijn. Door jongeren een

beleving te geven van de haven "in het echt", bouwt het een brug tussen studiekeuze en werkgelegenheid.

Verschillende havengidsen nemen dagelijks groepen op sleeptouw in de haven. Zij doen dat op het terrein en brengen een bezoek achter de schermen van verschillende havenbedrijven. Voor schoolgroepen biedt het Havencentrum doe- en ervaringsgerichte pakketten binnen het kader van de eindtermen.

Het Havencentrum, voorheen een para-provinciale vzw, werd vanaf 2014 omgevormd tot een autonoom provinciebedrijf.

Het APB Havencentrum ressorteert onder het departement Economie, Streekbeleid en Europa.

2. De keuze van de verzelfstandiging

Het Havencentrum was initieel een para-provinciale entiteit binnen de provinciale organisatiestructuur, niet rechtstreeks door reguliere provinciale bestuursorganen aangestuurd.

De keuze tot verzelfstandiging in de vorm van een autonoom provinciebedrijf waren destijds bij de oprichting de volgende:

- Het provinciedecreet bepaalt dat wanneer een instelling of dienst van provinciaal belang is, deze met ingang van 1 januari 2014 moest worden omgevormd naar een organisatievorm zoals voorzien in het decreet. Het Havencentrum viel onder de bepaling van 'provinciaal belang' aangezien de financiële middelen van de vzw ten laste vielen van het provinciebudget en de organen waren samengesteld uit meer dan de helft provincieraads- of deputatieleden, die tevens over de meerderheid van stemmen beschikten.

- De deputatie wenste de bestaande vzw om te vormen naar een APB aangezien deze laatste een organisatievorm is die dicht bij het moederhuis staat, wat o.a. de informatie-doorstroming ten goede zou komen alsook het departement in staat zou stellen zijn adviesrol te optimaliseren.

- Het Havencentrum voerde als vzw reeds een eigen boekhouding die beantwoordde aan de vennootschapswetgeving en die de nodige flexibiliteit garandeerde. Deze financiële flexibiliteit wenste men te behouden. Door het voeren van een eigen decentrale boekhouding op maat kunnen de eigen inkomsten opnieuw ingezet worden, o.a. in werking en personeelsuitgaven. Als APB in een semi-commerciële omgeving kunnen schommelende exploitatiegegevens over de jaargrenzen heen worden opgevangen. Het APB is binnen de beleids- en beheerscyclus niet onderworpen aan de autofinancieringsmarge en kan in tegenstelling tot de provincie en intern verzelfstandigde agentschappen opgebouwde reserves rechtstreeks aanwenden voor exploitatiedoeleinden.

De redenen voor de verzelfstandiging zijn vandaag nog steeds aanwezig. Het Havencentrum staat dicht bij het moederhuis. Het departement is hierdoor in staat om haar adviesrol ten volle op te nemen. De financiële flexibiliteit laat toe om over de jaargrenzen heen te werken.

3. Realisatie van de doelstellingen, actieplannen en acties

Het APB engageert zich om acties op te zetten om provinciale doelstellingen en actieplannen te realiseren.

Beleidsdoelstelling

We ontwikkelen en stimuleren de sociaal-economische speerpunten van de organisatie op basis van een geïntegreerde, multidisciplinaire en duurzame visie op de provincie en haar deelgebieden.

Actieplan: Met het flankerend arbeidsmarktbeleid (FAB) wil de provincie bijdragen tot een dynamische arbeidsmarkt waar kansen worden gegeven aan kansengroepen en in het bijzonder aan jongeren. We zetten in op een vlotte aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Actie: We moderniseren het educatief aanbod voor scholen.

Gezien de hoge toegevoegde waarde die gegenereerd wordt door het Havengebied met afstraling (directe en indirecte tewerkstelling) in de ganse provincie, is de keuze van het provinciebestuur om in te zetten op deze sociaal-economische speerpunt terecht. De ontwikkeling van de economische bedrijvigheid in het havengebied wordt al enkele jaren sinds 2010 bemoeilijkt door een structureel tekort aan geschikte profielen voor hardnekkige knelpuntvacatures. Dit fenomeen doet zich voor bij de havengebondenbedrijven, de logistiek en de industrie. Flankerend arbeidsmarktbeleid (en onderwijsbeleid) dat inzet op een betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is een terechte beleidskeuze. Het Havencentrum is een instrument van de provincie om deze ambitie mee te helpen waarmaken (samen met tal van andere initiatieven (Voka, VDAB, stad, Havenbedrijf,...)). Via het educatief aanbod van het Havencentrum krijgen jongeren inzicht in de werking van de haven en de jobmogelijkheden. Populaire programma's zijn de havenrondvaart voor de 3de graad LO en het "Haven in Landschap"-programma voor de 1ste graad SO, ingebed in de eindtermen aardrijkskunde. Met arbeidsmarktgerichte programma's zoals "haven vol beroepen" (uitstromers) en "haven vol uitdagingen" (doorstromers) komen ook jongeren uit de 3de graad SO aan hun trekken.

In 2017 werd geopteerd voor een nieuwbouwproject op de Droogdokkensite (dichter bij de stad en de belangrijke doelgroepen, openbaar vervoer, ontsluiting via het water, interactie met een mogelijk nieuw maritiem museum, het Havenhuis, ...) De consensus rond een nieuw havenbelevingscentrum creëerde een positieve drive bij het Havencentrum en haar stakeholders en was een belangrijke trigger waardoor nieuwe projecten ontstonden zoals Lego Haven Studio, Havenlandklassen, Havenkansen (competentiespel), het nieuwe havenbelevingsparcours "Run Your Port", enz.

Actieplan: We versterken het maatschappelijk draagvlak en imago van het agrocomplex, de haven en de bouwsector door het uitbouwen van een aanbod voor jongeren via het onderwijs, acties voor het brede publiek en acties naar lokale besturen.

Actie: Het Havencentrum versterkt de kwaliteit en klantgedrevenheid van haar interne organisatie.

Actie: We leggen de bouwstenen en initiëren alle noodzakelijke procedures zoals RUP, vergunningsprocedures, enz... voor een nieuw Havenbelevingscentrum dicht bij de stad en goed ontsloten via het water en het openbaar vervoer.

4. Financiële situatie

Het betreft een positieve situatie hetgeen blijkt uit het navolgend overzicht einde legislatuur:

Dotatiebedrag 2018	Aantal VTE	Opgebouwde reserves eind 2018
866 054	9,6	1 097 097,05

5. Eindconclusie

Eindconclusie van het ingediend rapport is dat de huidige organisatievorm als positief wordt beoordeeld. Deze structuur, met enerzijds een uitgesproken zelfstandigheid maar anderzijds ook een duidelijke link met het provinciebestuur en

het betrokken departement, heeft de werking van het Havencentrum gefaciliteerd en bijgedragen tot het behalen van de doelstellingen en algemeen beheer. Het APB adviseert dan ook de provincieraad om het Havencentrum in zijn huidige organisatievorm als autonoom provinciebedrijf te behouden.

De deputatie stelt aan uw provincieraad voor om het evaluatierapport goed te keuren. De deputatie stelt tevens voor dat de huidige organisatievorm van het APB ongewijzigd blijft voor de duur van deze legislatuur aangezien het rapport aantoont dat de huidige organisatievorm heeft bijgedragen om de provinciale taken optimaal te behartigen.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 5 september 2019.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op artikel 221 van het provinciedecreet;

Overwegende dat het bovenstaande evaluatierapport van het APB Havencentrum aantoont dat de huidige organisatievorm heeft bijgedragen om de provinciale taken optimaal te behartigen;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het evaluatierapport over de verzelfstandiging van het APB Havencentrum tijdens de afgelopen legislatuur.

Artikel 2:

De provincieraad beslist om het Havencentrum te behouden in zijn huidige organisatievorm als autonoom provinciebedrijf.